

T.C.
TİCARET BAŞKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :21558579-952.03.03.05
Konu :Koronavirüs Tedbirleri Hk.

22.04.2020/54016584
DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: 02.03.2020 tarihli yazınız.

Çin'in Vuhan kentinde başlayarak tüm Dünyayı tehdit etmeye devam eden Coronavirüs salgınına karşı ülkemiz ile vatandaşlarımızı korumak ve salgının yayılmasını engellemek amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarınca çeşitli tedbirler alınmaktadır. Bakanlığımızca da idarelerinde birtakım tedbirler halihazırda alınmıştır. Bu kapsamda, ilgide kayıtlı yazınızda yer alan COVID-19 hastalığına ilişkin tedbir önerilerinize ilişkin değerlendirmelerimiz aşağıda yer almaktadır.

Risk kriterlerinin yeniden değerlendirilmesiyle, salgın hastalıkla ilgili öngörülebilir bir süre için canlı ve cansız varlıklarla teması mümkün oldukça ortadan kaldırmak amacıyla sarı ve kırmızı hat kriterinin en düşük seviyeye çekilmesi, gümrük işlemlerinin beyana göre elektronik ortamda tekemmül ettirilmesi,

Gümrük idarelerinde fiziki kontrol oranları, her yıl Bakanlığımız politikaları göz önünde bulundurularak merkezi ve yerel düzeyde yapılan risk analizi çalışmaları kapsamında belirlenmekte olup, oranlar periyodik olarak takip edilmekte ve risk analizlerindeki seçiciliği sağlayacak şekilde belirli bir seviyede tutulmaktadır. Bu kapsamda beyannamelerin san hattan kırmızı hatta sevkinde gerekli özenin ve hassasiyetin gösterilmesi gerektiği konusunda gerekli idari tedbirlerin alınması hususlarında Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri talimatlandırılmıştır.

Gümrük vergisi, Ek Mali Yükümlülük, anti dumping gibi gümrük vergilerinin yukarıda bahsedilen dolaşım belgeleri ve menşe şahadetnamesinin ibraz edilememesinden kaynaklı olarak ödenecek vergilerin karşılanamaz rakamlara ulaştığı, global salgın nedeni ile oluşabilecek ek maliyetlerin dış ticaret firmalarımıza ve tüketici fiyatlarının gereksiz artışı doğrultusunda halkımıza getireceği negatif etkileri dikkate alınarak; eşyanın menşesine ilişkin beyan edilenin aksine bir durumun tespiti halinde vergilerin ve cezanın derhal itiraz edilmeden ödeneceğine dair bir taahhütname verilmek ve 6 ay içinde de menşe şahadetnamesi ve diğer dolaşım belgelerinin ibraz edilmek koşuluyla, bu belgeler ve Gümrük Yönetmeliğinin 38/2 maddesine istinaden teminat aranılmadan işlem yapılmasına izin verilmesi,

30 Haziran 2020 tarihine kadar tescil edilmiş beyannamelerde (bu tarih dahil olmak üzere), A.TR ve EUR.1 dolaşım belgeleri ile menşe şahadetnamelerinin teminat alınmaksızın sonradan ibrazı (31 Aralık 2020 tarihine kadar) Bakanlığımızca uygun bulunmuştur.

Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği (Sıra No: 1) kapsamında sadece 42/A maddesi kapsamını karşılayan ihracatçıların değil, tüm belge sahibi ihracatçıların bu süreçte mavi hattan yararlanmalarının sağlanması ve Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği (Sıra No: 1) kapsamında belge sahibi firmaların ithalat işlemlerinde süreç atlatılana kadar mavi hat uygulamasına gidilmesi,

Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği (Sıra No: 1) konusunda mevcut uygulamanın dayandığı yürürlükteki mevzuat hükümlerinden ayrı bir düzenleme yapılması şu aşamada öngörülmektedir.

Başta TSE olmak üzere Dış Ticaret Standardizasyon Grup Başkanlıkları, Tarım İl Müdürlükleri ve diğer kurumlarca fiziki olarak yapılan ithalat/ihracat denetimleri personel yetersizliği, mevcut personelin yaşadığı tedirginlik dolayısı ile ağır kalarak az dosyayı sonuçlandırması neticesinde bu kurumlarda yığılmalar oluşmuştur. TAREKS sistemi üzerinden yapılan başvurularda denetime gönderilen dosyaların azaltılması, denetime gönderilen dosyalarda ise mümkün mertebe elektronik ortamda kurum memurlarınca yapılacak inceleme neticesinde belge tanziminin gerçekleştirilmesi,

Bilindiği üzere, Ürün Güvenliği ve Denetimi (ÜGD) Tebliği kapsamındaki Dış Ticarete Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS)'ne tabi ürünler, Bakanlığımız Ticaret Denetmenleri ve Türk Standardları Enstitüsü (TSE) Denetmenleri eliyle denetlenmektedir. Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personele ilişkin olarak ulusal düzeyde alınan önlemler kapsamında, denetimlerde görev alan personelin sayısında geçici olarak bir azalma meydana gelmiş ve denetmen başına düşen iş yükünde kısa süreli bir artış yaşanmıştır. Bahse konu artış neticesinde ithalat denetimi başvurularında yaşanabilecek yığılmaların önüne geçilebilmesi için gerekli tedbirler alınmıştır. Bununla birlikte, tarım ürünleri ihracatı esnasında gerçekleştirilen ticari kalite denetimi işlemlerinin yürütülmesinde yaşanabilecek gecikmelerin engellenerek firmaların mevcut durumdan olumsuz yönde etkilenmelerinin önüne geçilmesini teminen ihracatta denetim sıklıkları kontrollü olarak azaltılmıştır.

Gümrük vergilerinin kamu bankalarınca tahsiline ilişkin verilen kararın, anılan salgın hastalık sebebiyle ve bankaların tam zamanlı çalışmadıkları da dikkate alınarak ileri bir tarihe ötelenmesi,

Tahsilat Takip Programının Ek Tahakkuk, Ceza ve Tecil Taksitlendirme Modülleri üzerinde düzenlenen kararlar kapsamında tahakkuk eden gümrük vergileri ve idari para cezalarının tahsilat işlemleri hâlihazırda yetkili bankalar nezdinde internet bankacılığı kanalıyla yapılabilmektedir.

Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği kapsamında oluşturulan uzlaşma komisyonlarının ileri bir tarihe ertelenmesi,

Gümrük Uzlaşma Yönetmeliğinin 18/1 inci maddesi hükmünde geçen 45 günlük süre sınırlandırması ikinci bir talimata kadar uygulanmaması talimatı, 30/3/2020 tarihli, 53567759 sayılı yazımızla tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerine iletilmiştir. Bu itibarla, yükümlülerin uzlaşma erteleme taleplerinin anılan Yönetmeliğin 17/2'nci maddesi dikkate alınmaksızın olumlu karşılanması sağlanmıştır. Öte yandan, yükümlü erteleme talebinin olmaması durumunda uzlaşma görüşmelerinin yapılıp yapılmaması hususunun salgına karşı alınması gereken tedbirler de dikkate alınmak suretiyle Bölge Müdürlüğünün takdirine bırakılmıştır.

Gümrük İdarelerine yapılacak başvuruların elektronik ortamda yapılmasının sağlanması ayrıca ibraz edilmesi gereken kâğıt ortamındaki belgelerinde belirlenecek makul bir süre sonunda ibraz edilmesinin sağlanması,

Bakanlığımızın gümrük idarelerinde dijitalleşme çalışmaları kapsamında halihazırda ihracat beyannamesi işlemleri tamamen elektronik ortamda yürütülmekte olup; ithalat işlemlerine ilişkin olarak da beyanname, ekleri ve ithalata ilişkin dilekçelerin elektronik ortamda yürütülmesine ilişkin sistem ve mevzuat çalışmaları devam etmektedir. Bunun yanında, 03.06.2016 tarihli, 29731 sayılı Resmî gazetede yayımlanan 14 seri no'lu Gümrük Genel Tebliğinin 7'nci maddesine göre BTB başvurusu, yetkilendirilmiş gümrük ve dış ticaret bölge müdürlüklerine, Gümrük Yönetmeliğinin Ek-I'inde yer alan başvuru formu örneğine uygun bir form ile yazılı olarak yapılabilirdiği gibi Bakanlığımız web sayfasında yer alan BTB E-Başvuru Sistemi üzerinden veri girişi yapılmak suretiyle elektronik olarak da yapılabilmektedir. Ayrıca, BTB başvurusu ile ilgili tüm belgeler ve

eşyanın teşhisini sağlayacak nitelikteki değişik açılardan çekilmiş fotoğraflar da dijital ortamda başvuru yapılan bölge müdürlüğüne sunulabilmektedir. 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 211 ila 214'üncü maddeleri uyarınca yapılan geri verme - kaldırma başvurularının yükümlüsünce elektronik ortamda yapılabilmesine yönelik teknik çalışmalarımız ise devam etmektedir. Bu itibarla, başvuru işlemlerinin elektronik ortama aktarılması yönündeki çalışmalar tamamlanıncaya kadar, Gümrük Kanununun 211 ila 214'üncü maddeleri uyarınca yapılan geri verme - kaldırma başvuruları, aynı Kanunun 242'nci maddesi kapsamında yapılan itiraz başvuruları ve Gümrük Genel Tebliğinin (Tahsilat İşlemleri) (Seri No:2) 17 ila 21'inci maddeleri doğrultusunda yapılan tecil - taksitlendirme başvurularının dilekçe ve ekleriyle birlikte ilgili idareye kâğıt ortamında ibraz edilmesine gerek kalmadan Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) üzerinden sunulması halihazırda mümkün bulunmaktadır.

Gümrük Yönetmeliği 563 maddesi gereğince yapılması gereken bildirimlerin anılan salgın hastalık sebebiyle belge ibrazlarının 1 haftalık sürenin makul bir süre ileri bir tarihe ertelenmesi ve sonradan ceza uygulanmamasının sağlanması,

Gümrük Yönetmeliğinin 563'üncü maddesi gereğince yapılması gereken bildirimlerin, ilgililerin kep adresleri üzerinden söz konusu yönetmelik maddesinde ön görülen süreler içerisinde bağlı buldukları derneklere yapılabilmesi ve salgına ilişkin tedbirlerin sona ermesini izleyen ilk iş gününden itibaren bir hafta içerisinde bu bildirimle ilişkin belge asıllarının derneklere tesliminin yapılabilmesi mümkün bulunmaktadır. Ayrıca salgına ilişkin tedbirlerin uygulandığı dönem içerisinde süresinde bildirimde bulunmayanlar hakkında Gümrük Kanununun 241'inci maddesi uyarınca ceza uygulanması halinde, bu cezaya yapılan itirazlarda salgın vakası mücbir neden olarak dikkate alınacaktır.

Bilindiği üzere ithalat süreçlerinde acentelerden yük teslim belgesi alınmadan gümrükleme işlemlerine başlanılamamaktadır. Mevcut durumda acentelerin personel sayısını azaltması ofislerine teker teker ziyaretçi almasından dolayı, ithalat süreleri uzamakta buna bağlı olarak da konteynerlerin beklemesinden kaynaklı demuraj ücretleri oluşmaktadır. Oluşan bekleme ve maliyetlerin önüne geçmek ve gümrük idaresinde ki iş hacimlerinin azaltılmasının sağlanması amacı ile gelen gemi ve tırlara ait özet beyan ve varış bildirimlerinin varış gerçekleşmeden önce onaylanması, varış öncesi ithalat uygulamasının firma ayrımı gözetmeksizin uygulanması,

Gümrük işlem süresinin kısaltılmasını teminen Bakanlığımız, varış öncesi gümrükleme uygulamasını yeniden gözden geçirmiştir. Varış Öncesi Gümrüklemede Denizyolu ile gelen ve imalat sektörü için girdi teşkil eden hammadde ve yarı mamul cinsi eşyanın gümrükleme işlemlerine eşya gelmeden başlanması suretiyle doğrudan üretim tesislerine sevk edilmesine imkân tanıyan Gümrük Genel Tebliği (Varış Öncesi Gümrük İşlemleri) (Seri No: I)'nde 23/03/2020 tarihinde değişikliğe gidilerek imalat sektörü için girdi teşkil eden eşya olup olmadığına bakılmaksızın bazı medikal ürünler (cerrahi eldivenler, solunum cihazları vb.) varış öncesi gümrükleme kapsamına alınmıştır.

Yukarıda sayılanlara ek olarak, tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerine muhatap 23.03.2020 tarihli ve sayılı 53433361 yazımız ile geçici ithalat rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi, hariçte işleme rejimi ve geçici ihracat kapsamında gümrük idaresince verilen izin süresi 01.02.2020 tarihi veya sonrasında dolan eşya için, yükümlü tarafından herhangi bir başvuruda bulunmasına gerek olmaksızın, izin süre sonunun 30.06.2020 tarihi olarak belirleneceği talimatı verilmiştir. Bu bağlamda, gümrük müşavirleri ve yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin süre uzatımı veya rejim sonlandırılmasından kaynaklanan iş yükünün bu süre zarfında azalacağı değerlendirilmektedir.

Son olarak, gümrük beyanının kontrol sürecine müdahil olan şahıslar tarafından (memur, yükümlü vb.) kamusal ve/veya kişisel tedbirlere riayet edilmesi yaşanan süreçte çok önem arz etmektedir.

Bilginizi rica ederim.

e-imzalıdır
Mustafa GÜMÜŞ
Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:
Ankara Gümrük Müşavirleri Derneğine
Bursa Gümrük Müşavirleri Derneğine
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneğine
İzmir Gümrük Müşavirleri Derneğine
Mersin Gümrük Müşavirleri Derneğine